

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Naturvernforbundet
Mariboegate 8
0183 OSLO

Deres ref

Vår ref
20/2355-8

Dato
3. september 2020

Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 6 2020-2021

Klima- og miljødepartementet viser til klage fra Naturvernforbundet over rovviltnemnda i region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) sitt vedtak 27. mai 2020 om kvote for lisensfelling av jerv i 2020-2021.

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak om lisensfelling av jerv med den endring at det ikke tildeles kvote i forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. Kvoten på to dyr som var tildelt dette forvaltningsområdet kan rovviltnemnda fordele til beiteprioritert område i hele forvaltningsregionen. Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at det årlig er tap av sau og tamrein til jerv i regionen. Antallet ynglinger har økt de senere årene og ligger over bestandsmålet. Departementet finner at et uttak av 32 jerv ikke truer bestandens overlevelse og at det ikke er andre tilfredsstillende løsninger enn å åpne for lisensfelling av jerv i de aktuelle områdene. Klagen er dermed tatt delvis til følge.

Saksgang

Rovviltnemnda i region 6 fattet 27. mai 2020 vedtak om lisensfellingskvote for jerv for 2020-2021. Vedtaket ble påklaget av Naturvernforbundet 18. juni 2020. Rovviltnemnda behandlet klagen i e-postmøte i perioden 7. til 9. juli 2020. Nemnda opprettholdt sitt opprinnelige vedtak, og oversendte saken til Klima- og miljødepartementet 10. juli 2020 for endelig avgjørelse. Miljødirektoratet ga sin faglige tilrådning i saken 13. august 2020.

Klagers anførsler

Naturvernforbundet anfører følgende hovedpunkter i klagen:

- Kvoten er for stor og den må reduseres.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler
Tiril Charlotte
Sandbekk

- Kvoten må fordeles på en annen måte geografisk.
- Vilkårene knyttet til reservekvoten må endres.

Klager mener det er flere faktorer knyttet til jerv som ikke er nevnt eller ikke er kjent, og det må derfor legges til grunn et føre-var-prinsipp. Klager peker på at det er en rekke usikkerhetsfaktorer og variasjoner knyttet til antall ynglinger av jerv de senere årene, og at bestanden mest sannsynlig minket som følge av kjent avgang på 32 individer av jerv det siste året. Klager viser videre til at virkningen av hiuttak over flere år kan være uttak av flere hundre enn hundre, som kan medføre at gjennomsnittsalderen i bestanden går opp.

Klager peker også på behovet for å ivareta den genetiske variasjonen i den sørvestlige delbestanden av jerv. Det vises til at individer som har opphav i den sørvestlige delbestanden er bærere av mikroalleler som resten av jervestammen stort sett ikke har. Individer av denne delbestanden må ivaretas og det kan ha betydning for hvor det skal tildeles kvoter. Klager mener det ved fastsetting av kvote for jerv må være en forutsetning at det skjer en samordning mellom de tre aktuelle rovviltnemndene, slik at dette hensynet blir ivarettatt. Siden det ikke finnes noe referat fra fellesmøtet, og det ikke står noe mer i saksframlegget, må man gå ut fra at dette ikke har vært et tema. De ser ikke noe i saksframlegget om vurderinger av ulike uttak sin samlede virkning på den sørvestlige delbestanden av jerv. De mener derfor det har vært manglende samordning på dette punktet.

Klager mener det mangler grunnlag for å tildele kvote i forvaltningsområdet i Møre og Romsdal og sørlige deler av Trøndelag, siden man ligger under målet. Så langt er det påvist 2 ynglinger og målet er 3. Det er ingenting som tyder på at man ligger mye over målet, heller at man ligger litt under. Dersom flere påviste ynglinger utover sommeren tilsier det, må eventuell tildeling skje av reservekvota. Tildeling av kvote i beiteprioritert område vil føre til at jerv som går delvis i forvaltningsområdet og delvis i beiteprioritert område vil bli felt, og dette vil redusere bestanden i forvaltningsområdet. Når det er slik, skal det ikke tildeles kvote i forvaltningsområdet. Det stilles også spørsmål ved om forvaltningsområdet i Møre og Romsdal er stort nok.

Klager viser til at i deler av Trøndelag har ledige revir ofte blitt fylt opp av individer fra Sverige og at det derfor har vært tradisjon for å ha større kvoter i dette området enn det bestandstallet tilsier. Klager mener en forutsetning må være at arealet ikke blir slått sammen med annet areal.

Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Rovviltnemndas vurdering

Rovviltnemnda i region 6 fattet 27. mai 2020 følgende vedtak:

"Med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 18, første ledd, bokstav b og § 77, jf. rovviltforskriftens § 10, jf. §§ 1, 3 og 7, fatter rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge følgende vedtak om lisensfelling av jerv innenfor region 6 i 2020/2021:

- *Kvoten settes til totalt 32 jerver som deles opp i en startkvote og en reservekvote:*

- Startkvote på 26 jerver hvorav 13 kan være tisper
- Reservekvote på 6 jerver hvorav 3 kan være tisper
- Det kan maksimalt felles 7 tisper innenfor forvaltningsområdet for jerv slik det er definert i forvaltningsplan vedtatt 22. mars 2018.
- Restkvote skal tas ut av miljøforvaltningen så langt det lar seg gjøre i henhold til rovviltforlikets punkt 2.2.4 og 2.2.5.

Nærmere kvote- og områdeavgrensning følger av dette vedtaket. Lisensfellingene iverksettes for å forhindre fremtidige skader på bufe. Lisensfellingsperioden er fra og med 10. september 2019 til og med 15. februar 2020. Fordelingen av startkvoten på 26 jerver mellom lisensfellingsområdene er som følger:

1. Forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal:

- Kvote på 2 jerv.

2. Prioriterte beiteområder i Møre og Romsdal:

- Kvote på 5 jerver

3. Prioriterte beiteområder i Trøndelag:

- Kvote på 11 jerver

○ I perioden fra 10. september 2020 til og med 15. januar 2021 deles området inn i to delområder, med følgende fordeling av kvoten:

3A: Områdene nord for Trondheimsfjorden og vest for E6 – 4 jerver

3B: Områdene sør for Trondheimsfjorden og E14 – 7 jerver

○ Fra og med 16. januar 2020 slås delområdene sammen til ett kvoteområde, og eventuell gjenværende kvote kan da jaktes på i hele området.

4. Forvaltningsområdet for jerv i Trøndelag:

- Kvote på 8 jerver

○ I perioden fra 10. september 2020 til og med 15. januar 2021 deles området inn i to delområder, med følgende fordeling av kvoten:

4A: Områdene nord for E14 – 5 jerver

4B: Områdene sør for E14 – 3 jerver

○ Fra og med 16. januar 2020 slås delområdene sammen til ett kvoteområde, og eventuell gjenværende kvote kan da jaktes på i hele forvaltningsområdet for jerv i Trøndelag.

Det kan tildeles fra reservekvoten hvis en eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- For at det skal tildeles fra reservekvoten til områder innenfor forvaltningsområdene for jerv i region 6 må det fylkesvise bestandsmålet være oppfylt innenfor forvaltningsområdet (3 ynglinger i Møre og Romsdal og 7 ynglinger i Trøndelag).
- For at det skal tildeles fra reservekvoten til områder både utenfor og innenfor forvaltningsområdene for jerv i region 6 skal opplysninger i årsrapport fra Rovdata (publiseres ca. 1. oktober 2020) om yngleregistreringer av jerv i 2020 legges til grunn sammen med oppdatert informasjon om skader forvoldt av jerv på bufe og tamrein beitesesongen 2020.
 - Regionens bestandsmål på 10 årlige ynglinger skal være oppfylt.
 - Tildeling av reservekvoten skal skje til områder med skader forvoldt av jerv beitesesongen 2020.

I tråd med forvaltningsplanen for rovdyr i region 6 Midt-Norge som sier at rovviltnemnda legger ved et program for ekstraordinære uttak av jerv samtidig som at kvote blir vedtatt ber

Rovviltnemnda om at Miljødirektoratet i tråd med rovviltforlikets punkt 2.2.4 og 2.2.5 prioriterer ekstraordinære uttak i følgende områder vinteren 2020/2021.

- Trøndelag:
 - o Prioriterte beiteområder, med skader av jerv.
 - o Innenfor forvaltningsområdet – områdene nord for E14 og sør for Fv 74
- Møre og Romsdal:
 - o Prioriterte beiteområder, med skader av jerv.

Med bakgrunn i utviklingen av skadesituasjonen under beitesesongen 2020 vil nemnda komme tilbake med ytterligere anbefalinger ovenfor Miljødirektoratet i løpet av lisensfellingsperioden 2020/2021."

I sin oversendelse av klagen 10. juli 2020 vurderte rovviltnemnda følgende:

"Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at Naturvernforbundet har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse og fordeling av kvote mellom delområdene. jf. nml. §§ 8 og 10 jf. også fvl. § 17. Rovviltnemnda kan ikke se at det er innkommet ny informasjon eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Klagen tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak av 26.05.2020 i sak 19/20, og klagen oversendes dermed Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd."

Miljødirektoratets faglige tilrådning

I sin faglige tilrådning 13. august 2020 skriver Miljødirektoratet blant annet følgende i sin vurdering av kvoten opp mot bestandsmålet:

"Rovviltnemnda har vedtatt en samlet kvote som er noe høyere enn anbefalt av sekretariatet sitt saksframlegg. Saksframlegget la til grunn en foreløpig status på 13 ynglinger i region 6 i 2020, men tok høyde for at dette tallet erfaringsvis ville øke fram mot Rovdata sin årlige rapport ca. 1. oktober. Ved vedtakstidspunktet var det foreløpige tallet på ynglinger 14. Pr i dag er det påvist 19 ynglinger i region 6. Dette tallet kan fremdeles bli justert før endelig rapport i oktober.

Antallet ynglinger i region 6 har økt de senere årene, og er over bestandsmålet på 10 årlige ynglinger i regionen. Samtidig har uttaket av jerv økt. Figuren under viser forholdet mellom disse tallene for de siste 5 årene. I tillegg til uttakene av de voksne dyra er det registrert 10 døde valper i 18/19, 8 valper foreløpig i 19/20, og 3 i hver av de foregående 3 årene. Det betyr at det har vært et høyt uttak de siste 2 årene. Den naturlige valpedødeligheten er imidlertid forholdsvis stor, og uttak av valper vil derfor bidra forholdsmessig mindre til effekten av avgangen. Kjønnfordelingen mellom alle døde jerver er tilnærmet 50/50 for hele 5-årsperioden.

Miljødirektoratet mener antall påviste ynglinger de senere årene og så langt i 2020 tilsier at det kan felles noe flere jerver i ordinær lisensfelling enn det som ble felt i siste fellingsperiode i region 6. Bestanden er over bestandsmålet for regionen, og vi regner med at de senere års

uttak vil føre til en reduksjon av bestanden. Vi viser til Fylkesmannens gjennomgang av faggrunnlaget og innstilling til vedtak.

I Møre og Romsdal er det så langt påvist 6 ynglinger i år, hvorav 3 innenfor forvaltningsområdet for jerv. Etter at Øvre Sunndal ble tatt ut av forvaltningsplanen som jerveområde, er forvaltningsområdet redusert. Det vil etter direktoratets vurdering være vanskelig å opprettholde en stabil delbestand med 3 årlige ynglinger innenfor området, slik forvaltningsplanen legger opp til. Vi mener derfor en bør være tilbakeholden med å gi kvote innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. I 2020 er det tatt ut 7 valper fra 3 ulike ynglehi i Trollheimen utenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. I tillegg er trolig valpene fra et ynglehi i Molde kommune avlivet av hannjerv. Disse områdene er sentrale leveområder for den sørvestnorske delbestanden av jerv.

(...)

Forvaltning av små bestander er krevende, og forhold som tilfeldigheter, bestandsstruktur, klimatiske forhold og inn- og utvandring vil spille en stor rolle. Et uttak av inntil 32 jerver vil med sannsynligvis redusere bestanden i region 6, selv om det også er sannsynlig at noen uttak vil bli kompensert gjennom økt innvandring fra Sverige. Det er usikkert hvor mange individer som forekommer innenfor region 6, men vinteren 2018/2019 ble det registrert 86 jerver med midtpunkt i region 6 gjennom DNA-analyse (NINA rapport 1762). Beregninger ved hjelp av en romlig fangst-gjenfangst modell har gitt et estimat på at det er 98 individer i regionen (Bischof m. fl. 2019)."

(...)

I sin vurdering av jervebestandens overlevelse skriver Miljødirektoratet følgende:

"Den norske bestanden av jerv er del av en større sammenhengende fennoskandisk bestand og med forgreininger også videre inn i Russland. Vurdering av bestandens overlevelse må derfor ses i sammenheng med dette. Kunnskapen om den skandinaviske bestanden er relativt god. For de finske og særlige russiske delene av den felles bestanden av jerv gjennomføres det ikke tilsvarende årlige overvåking, og kunnskapen tilsvarende begrenset.

Overvåkingen av jerv er felles for Norge og Sverige, og foregår etter to uavhengige metoder; overvåking av hilokaliteter og DNA-analyse av innsamlede skitprøver på vinteren.

DNA-analysene fanger opp de fleste jerver som er eldre enn 1 år i Norge, og etterhvert også i Sverige (NINA rapport 1762). For første gang inngår en bestandsestimering basert på en romlig fangst-gjenfangstmodell i den årlige rapporten (Bischof m. fl. 2019). Den viser at den Skandinaviske bestanden mest sannsynlig består av 1035 jerver, hvorav 375 i Norge i 2019. Den svenske delbestanden har vært noe økende de senere årene, mens den norske har vært ganske stabil.

Overvåking av hi har påvist 62 ynglinger av jerv i Norge og 104 i Sverige i 2019, og estimatet på antall jerver ut fra hiovervåking stemmer godt med estimatet som framkommer ved bruk av den romlige fangst- gjenfangstmodellen.

Den norske jervebestanden er delt inn i ulike genetiske delpopulasjoner. En av disse er den sørvestnorske bestanden, som er liten og relativt isolert. Den har sitt opphav i områdene sør

for Trondheimsfjorden og vest for grenselinjen som utgjøres av E6 fra Trondheim til Ulsberg og videre langs Rv3 nedover Østerdalen i Hedmark.

Forvaltningen har i flere år vært opptatt av å sikre god forbindelse mellom den sørvestnorske delbestanden og den større østlige og nordlige bestanden for å forhindre isolasjon og genetisk utarming. Overvåkingen tyder på at det i de senere årene har vært en rimelig god genflyt mellom disse delbestandene. Direktoratet mener imidlertid at det fremdeles er viktig å sikre tilstrekkelig gode muligheter for genetisk interaksjon gjennom en bevisst soneforvaltning og bestandsregulering gjennom lisensfelling. Det betyr at det bør være en høy terskel for uttak av jerv innenfor jervesonene i den sørvestnorske delbestandens leveområder."

Miljødirektoratets konklusjon er følgende:

"Direktoratet vurderer at kvoten som er vedtatt er stor, og at den vil føre til en reduksjon av bestanden i region 6 dersom hele kvoten blir brukt. Bestanden er pr i dag større enn bestandsmålet for regionen.

Vi kan ikke, ut fra nåværende kunnskap, si at kvoten vil være til skade for bestandens overlevelse. Direktoratet mener at en bør være forsiktig med bruk av kvoter innenfor forvaltningsområdene for jerv, og spesielt i Møre og Romsdal."

Klima- og miljødepartementets vurdering

Saken er behandlet etter naturmangfoldloven (nml.) § 18, jf. § 77, og rovviltforskriften §§ 7 og 8. Videre har departementet, i henhold til nml. § 7, lagt prinsippene i nml. §§ 8 til 10 og 12 til grunn som retningslinjer. Prinsippet i nml. § 11 anses ikke som relevant i denne saken fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn i skjønnsvurderingen. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet etter nml. § 5 ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmålene som Stortinget har fastsatt for de fire store rovdyrartene, og skal forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Nml. § 5 og prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning er konkretisert i rovviltforskriften §§ 3 og 4 og de regionale forvaltningsplanene for rovvilt. De nasjonale bestandsmålene er fordelt på de åtte forvaltningsregionene for rovvilt. Region 6 har et bestandsmål for jerv på 10 årlige ynglinger, jf. rovviltforskriften § 4, mens det nasjonale bestandsmålet for jerv er 39 årlige ynglinger, jf. rovviltforskriften § 3.

Departementet viser til at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, som det fremgår av sekretariatets saksframlegg og Miljødirektoratets faglige tilrådning. Departementet anser at kravet i nml. § 8 er oppfylt. Klager har anført at det er flere usikre faktorer knyttet til jerv og mener det må legges til grunn et føre-var-prinsipp. Etter departementets vurdering foreligger det betydelig kunnskap om blant annet bestandssituasjonen for jerv og påvirkninger på bestanden. Departementet mener derfor at føre-var-prinsippet i nml. § 9 får mindre betydning i denne saken.

Vurdering av vilkåret om at uttaket må avverge skade

Etter nml. § 18 første ledd bokstav b kan uttak av vilt tillates for å avverge skade på blant annet husdyr og tamrein.

Naturmangfoldloven krever etter departementets vurdering at skadepotensialet er av et visst omfang og alvorlighetsgrad for at felling skal kunne tillates, jf. også uttalelse fra Justisdepartementets lovavdeling 15. desember 2016 der de skriver "...må det etter vår mening legges til grunn at loven oppstiller et visst minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang, før uttak kan skje". Bestemmelsen er utformet med sikte på å gjennomføre Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1, jf. lovens forarbeider (Ot.prp. nr.52 (2008-2009)). Bestemmelsen må derfor tolkes på bakgrunn av konvensjonsbestemmelsens innhold. Også det generelle prinsippet om at norsk rett forutsettes å være i samsvar med Norges folkerettslige forpliktelser, tilsier en slik fortolkning. Artikkel 9 nr. 1 åpner for felling av vilt for å avverge "alvorlig skade" på bl.a. husdyr og tamrein, så fremt visse vilkår er tilfredsstillt. Ordet "alvorlig" innebærer krav til et visst omfang og en viss alvorlighetsgrad. Også konvensjonens verneformål trekker i retning av at det må være tale om fare for kvalifisert skade

Som det fremgår av sekretariatets saksframlegg, som rovviltnemnda viser til i sitt vedtak, er det de senere årene registrert tap av sau og tamrein til jerv i regionen. Sekretariatet viser til at det i 2019 ble registrert 98 sau tapt til jerv, 83 tap i 2018, og 126 tap i 2017. Når det gjelder tamrein ble det i 2019 registrert 39 tamrein tapt til jerv, 75 tap i 2018 og 64 tap i 2017.

Departementet legger til grunn at det også i 2020-2021 kan oppstå skade av et visst omfang og alvorlighetsgrad og at vilkåret i nml. § 18 første ledd bokstav b er oppfylt.

Vurdering av vilkåret om at uttaket ikke må true bestandens overlevelse

Etter nml. § 18 andre ledd kan vedtak etter bestemmelsens første ledd bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse.

Når det gjelder effekten av påvirkninger, jf. nml. § 10, foreligger det statusrapporter og annen vitenskapelig kunnskap som medfører at vi har betydelig kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden utsettes for. Ut over enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Miljøforvaltningen har derfor god oversikt over de negative påvirkningsfaktorene på bestanden.

Antallet ynglinger av jerv i region 6 har økt de senere årene, og bestanden ligger over det regionale bestandsmålet på 10 årlige ynglinger. Også på nasjonalt nivå har antallet ynglinger ligget over bestandsmålet de senere årene. I saksframlegget fra sekretariatet ble det lagt til grunn en foreløpig status på 13 ynglinger i region 6 i 2020. Ved vedtakstidspunktet var det foreløpige tallet ynglinger 14, og per 31. august var det påvist 19 ynglinger i regionen. Tallet kan bli justert før endelig rapport fra Rovdata i oktober. Samtidig har uttaket av jerv økt. Direktoratet viser til en registrert avgang på 24 voksne individer i regionen i 2019/2020 (per 31. august 2020). Direktoratet viser også til at det er registrert 10 døde valper i 2018/2019, 8 valper foreløpig i 2019/2020, og 3 i hver av de foregående 3 årene.

Rovviltnemnda har for 2020-2021 vedtatt en samlet kvote som er noe høyere enn forslaget fra sekretariatet. Kvoten ble fastsatt til 32 jerv med maksimalt uttak av 16 tisper.

Rovviltnemnda i region 6 har i flere år vedtatt høye kvoter for lisensfelling av jerv. I tidligere klagevedtak har departementet påpekt at det er lite sannsynlig at hele kvoten blir tatt ut.

Miljødirektoratet vurderer i den faglige tilrådingen at *"kvoten som er vedtatt er stor, og at den vil føre til en reduksjon av bestanden i region 6 dersom hele kvoten blir brukt.*

Direktoratet viser samtidig til at bestanden per i dag større enn bestandsmålet for regionen, og vurderer at det ut fra nåværende kunnskap ikke kan sies at kvoten vil være til skade for bestandens overlevelse.

Når det gjelder den genetiske situasjonen for den sørvestnorske delbestanden av jerv, viser departementet til Miljødirektoratets vurderinger i den faglige tilrådingen. Direktoratet uttaler at *"Forvaltningen har i flere år vært opptatt av å sikre god forbindelse mellom den sørvestnorske delbestanden og den større østlige og nordlige bestanden for å forhindre isolasjon og genetisk utarming. Overvåkingen tyder på at det i de senere årene har vært en rimelig god genflyt mellom disse delbestandene."* Direktoratet vurderer samtidig at *"det fremdeles er viktig å sikre tilstrekkelig gode muligheter for genetisk interaksjon gjennom en bevisst soneforvaltning og bestandsregulering gjennom lisensfelling. Det betyr at det bør være en høy terskel for uttak av jerv innenfor jervesonene i den sørvestnorske delbestandens leveområder."*

Departementet legger til grunn Miljødirektoratets vurdering av at kvoten ikke vil true bestandens overlevelse. Etter dette finner departementet at en kvote på 32 jerv ikke vil true bestandens overlevelse, jf. nml. § 18 andre ledd. Departementet viser samtidig til direktoratets vurderinger knyttet til kvoten for forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. Departementet er enig i direktoratets vurderinger, og mener det ikke skal settes lisensfellingsskvote for forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. Kvoten på to individer som rovviltnemnda vedtok for forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal kan nemnda omfordele til beiteprioriterte områder i hele forvaltningsregionen.

Vurdering av vilkåret om at formålet ikke kan nås på en annen tilfredsstillende måte

Etter nml. § 18 andre ledd er det også et vilkår at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. I vurderingen av vilkåret veier prinsippet om arealdifferensiert forvaltning, jf. blant annet rovviltforskriften § 1 og rovviltnemndas regionale forvaltningsplan, tungt. Av rovviltforliket 2011 framgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig, noe som blant annet innebærer at beitenæringen skal tilpasses rovvilt i de områdene der rovvilt har prioritet, mens det i prioriterte beiteområder skal gjøres raske uttak av rovvilt som gjør skade på beitedyr. På bakgrunn av dette mener departementet at det ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn å vedta lisensfellingsskvote for jerv i beiteprioriterte områder i region 6.

Det fremgår av saksframlegget fra sekretariatet at:

"Antall ynglinger av jerv i Trøndelag i 2019 var langt over det fylkesvise bestandsmålet, og det må jobbes for å få ned jervebestanden i Trøndelag, både innenfor og utenfor

forvaltningsområdet. De foreløpige bestandsregistreringene i 2020 tyder på at bestanden fortsatt ligger over det fylkesvise bestandsmålet på syv ynglinger i Trøndelag.

Erfaringsmessig så vil det bli dokumentert flere ynglinger enn de åtte som er dokumentert eller antatt pr. 11. mai 2020. Med bakgrunn i antall ynglinger i 2019, samt foreløpige registreringer i 2020, bør det åpnes opp for lisensfelling av jerv både innenfor og utenfor forvaltningsområdet for jerv i Trøndelag."

Som nevnt var det per 31. august registrert 19 ynglinger i regionen, hvorav 13 i Trøndelag. Departementet mener på bakgrunn av dette at det ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn å vedta lisensfelling kvote for forvaltningsområdet for jerv i Trøndelag. Departementet viser i denne sammenheng også til at det drives samisk tamreindrift innenfor forvaltningsområdet for jerv i Trøndelag. Det må legges til grunn at de krav om tilpasning til rovviltforekomst som gjelder i slike områder også må ses i sammenheng de fastsatte bestandsmål.

Departementet har etter dette funnet at vilkåret om at det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger enn uttak, jf. nml. § 18 andre ledd, er oppfylt for de aktuelle områdene.

Øvrige vurderinger

Når det gjelder kvotens størrelse og fordeling sett opp mot bestandsmålet, vurderer Miljødirektoratet at antall påviste ynglinger de senere årene, og så langt i 2020, tilsier at det kan felles noe flere jerv i ordinær lisensfelling enn det som ble felt i siste fellingsperiode i regionen. Departementet viser til at lisensfellingskvoten for jerv i region 6 for 2019-2020 ble satt til 28 individer. Det fremgår av sekretariatets saksframlegg at det ble felt 15 jerv i Trøndelag og fire jerv i Møre og Romsdal under ordinær lisensfelling. Direktoratet skriver også i forbindelse med vurdering av kvoten sett opp bestandsmålet, at man bør være forsiktig med å sette kvoter for forvaltningsområdene for jerv, og spesielt forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. Departementet viser til at det er funnet at det ikke skal settes kvote for forvaltningsområdet i Møre og Romsdal.

Miljødirektoratet påpeker at kvoten som er vedtatt av rovviltnemnda er stor. Departementet vil i den sammenheng presisere at eventuelle ekstraordinære uttak av jerv gjennom vinteren og våren må skje etter helhetlige vurderinger fra Miljødirektoratet.

Departementet viser til nml. § 14 første og andre ledd om avveining mot andre viktige samfunnsinteresser. Hensynet til å unngå eller begrense skade på husdyr er tillagt vekt i saken.

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak om lisensfelling av jerv med den endring at det ikke tildeles kvote i forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. Kvoten på to dyr som var tildelt dette forvaltningsområdet kan rovviltnemnda fordele til beiteprioritert område i hele forvaltningsregionen. Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at det årlig er tap av sau og tamrein til jerv i regionen. Antallet ynglinger har økt de senere årene og ligger over bestandsmålet. Departementet finner at et

uttak av 32 jerv ikke truer bestandens overlevelse og at det ikke er andre tilfredsstillende løsninger enn å åpne for lisensfelling av jerv i de aktuelle områdene. Klagen er dermed tatt delvis til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Tiril Charlotte Sandbekk
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkesmannen i Trøndelag
Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 6